

Richtlijn wijziging zeggenschap

1. INLEIDING

Op de algemene vergadering betaald voetbal (AVBV) van 29 november 2016 is ingestemd met het principe om voorafgaande goedkeuring door de licentiecommissie betaald voetbal (hierna te noemen: “**licentiecommissie**”) verplicht te stellen voor situaties waarbij de zeggenschap in een betaaldvoetbalorganisatie (licentiehouder en (indien van toepassing) BVA-entiteit) wijzigt. Bij de beoordeling door de licentiecommissie zou vooral aandacht worden besteed aan de herkomst van het geld, de hoedanigheid van de uiteindelijk zeggenschap uitoefende partij en de goegedheid daarvan. De licentiecommissie zou bij het desbetreffende onderzoek een derde kunnen inschakelen (bijvoorbeeld een forensisch accountant). De kosten van het onderzoek zouden alsdan voor rekening van de betaaldvoetbalorganisatie komen.

Voornoemd besluit is vervolgens nader uitgewerkt met behulp van diverse gremia en externe deskundigen. Uitgangspunt is hierbij geweest dat sprake moet zijn van een balans tussen enerzijds het beschermen van de bedrijfstak betaald voetbal voor onwenselijke situaties op de gebieden van integriteit en continuïteit en anderzijds het toestaan van ‘goede investeringen’ in de clubs en het Nederlands voetbal als geheel.

In deze richtlijn zijn de regels en processen met betrekking tot de (beoogde) wijziging van zeggenschap in een betaaldvoetbalorganisatie als bepaald in artikel 4 lid 9 van het Licentiereglement Betaald Voetbal (hierna te noemen: **Licentiereglement**) nader uitgewerkt. Voorts zijn in dezen van belang de statutair te verankeren kwaliteitseisen die zijn uitgewerkt in de Richtlijn waarborgen onafhankelijkheid en continuïteit licentiehouder.

2. ‘KNOW YOUR OWNER’ - PRINCIPE

Er zijn sectoren die integriteitsnormen hebben t.a.v. de herkomst van gelden. In bijvoorbeeld de financiële sector is in de jaren '90 in dit verband het ‘Know Your Customer (KYC)’ - principe geïntroduceerd. Kort samengevat wordt van financiële instellingen verlangd dat zij de identiteit van hun klant kennen, geïdentificeerd hebben en inzicht hebben in de achtergrond en belangen van de klant, de herkomst van zijn vermogen en inzicht in zijn (zakelijke) activiteiten. Alleen door het hebben van dit inzicht, is het mogelijk te toetsen of wellicht sprake is van ongewenste geldstromen (‘witwassen’). Het KYC-principe is overgenomen in diverse internationale verdragen en nationale wetgevingen en is uitgegroeid tot de kern van het anti-witwas-compliancesysteem in de financiële wereld. In Nederland is dit principe uitgewerkt in de Wet ter voorkoming van witwassen en terrorismefinanciering (Wwft).

Het KYC-proces start met het vaststellen van de identiteit van de klant en, in het geval van een rechtspersoon, de identiteit van de *Ultimate Beneficial Owner* (UBO), waarmee elke natuurlijke persoon wordt bedoeld die een belang of zeggenschap in de rechtspersoon heeft van 25% of meer.¹

In bepaalde gevallen kan op grond van het KYC-proces geen UBO worden vastgesteld. Er dienen dan evenwel toch een of meer personen als UBO(s) te worden aangemerkt. Dit betreft de zogenaamde Pseudo-UBO. Dit laatste geldt ook voor beursgenoteerde ondernemingen. Het aanwijzen van een

¹ Het UBO percentage in de nu geldende Zesde Witwasrichtlijn staat op 25% (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018L1673&from=EN>) maar in de praktijk wordt door financiële instellingen in toenemende mate de grens van 15% eigendom/zeggenschap aangehouden om te bepalen of iemand als UBO aangemerkt wordt. Indien het UBO percentage in de Witwasregelgeving in de toekomst wijzigt, zal bezien worden of de licentieregelgeving hierop eveneens wordt aangepast.

Pseudo-UBO is op grond van het KYC-principe een uiterste terugvaloptie en is alleen mogelijk alleen na uitputting van alle mogelijke middelen om de UBO te achterhalen en op voorwaarde dat er geen gronden voor verdenking bestaan c.q. geen twijfel bestaat of de UBO inderdaad de uiteindelijke eigenaar is of zeggenschap heeft. Daar waar in deze richtlijn gesproken wordt over UBO moet – indien van toepassing – ook worden gelezen Pseudo-UBO.

Daarnaast vereist het KYC-principe inzicht in de activiteiten en belangen van de klant om op basis daarvan te kunnen beoordelen of bepaalde transacties ongebruikelijk zijn voor de klant of niet. Ongebruikelijke transacties dienen gemeld te worden door meldplichtige instellingen aan de *Financial Intelligence Unit* (FIU).

In de praktijk zullen financiële instellingen een beoogde klant niet accepteren indien zij onvoldoende, of onvoldoende toetsbare, informatie van de beoogde klant krijgen, maar ook indien een klant actief is in een branche die niet binnen het eigen risicobeleid van de financiële instelling past. Elke financiële instelling heeft een eigen beleid voor welke activiteiten zij wel of niet acceptabel vinden. In Nederland valt het toezicht op de compliance van deze regels onder de DNB, AFM en Bureau FT (bijv. banken, advocaten, accountants en notarissen). Het KYC-principe is een van de best practices geworden in het bevorderen van de integriteit van het financiële systeem.

KNOW YOUR OWNER PRINCIPLE

Het KYC-principe is binnen het licentiesysteem betaald voetbal vertaald naar een 'Know Your Owner (KYO)'-principe. Conform dit principe moet de identiteit van eigenaren van betaaldvoetbalorganisaties bekend zijn, alsook hun belangen, activiteiten en de herkomst van hun vermogen. Het KYO-inzicht behelst het navolgende.

Inzicht hebben in de identiteit en belangen van de (beoogd) aandeelhouder.

Daarbij hoort onder andere dat de betaaldvoetbalorganisatie de identiteit van de (beoogd) aandeelhouder(s) en de uiteindelijk belanghebbende(n) kent en heeft geverifieerd, inzicht heeft in de volledige juridische structuur waar de (beoogd) aandeelhouder(s) deel van uitmaakt, weet wie de UBO/UCP ('Ultimate Controlling Party') is/zijn en de identiteit daarvan heeft geverifieerd, en inzicht heeft in de belangen en activiteiten van de (beoogd) aandeelhouder(s) en de UBO('s)/UCP('s).

Inzicht hebben in de herkomst van het vermogen.

De (beoogd) aandeelhouder(s) zal, als uitgangspunt door middel van door een accountant gecontroleerde jaarrekeningen, moeten kunnen aantonen wat de herkomst is van het geld dat voor de aandelen betaald wordt of anderszins (als agio en/of lening) aan de betaaldvoetbalorganisatie ter beschikking wordt gesteld. De geldstro(o)m(en) zal/zullen, eventueel via de derdenrekening van de notaris, volledig te herleiden moeten zijn naar de bron, zoals door de (beoogd) aandeelhouder(s) is opgegeven. Voorts dient duidelijk te worden wat de herkomst is van het geïnvesteerd vermogen, zodat beoordeeld kan worden in hoeverre dit vermogen afkomstig is uit legale economische activiteiten.

Toelichting op de aanwending van het vermogen.

De (beoogd) aandeelhouder(s) moet(en) een (gedetailleerde) plausibele uitleg kunnen geven waarom en op welke wijze door hem of door een andere aan hem gelieerde partij in de betaaldvoetbalorganisatie wordt en zal worden geïnvesteerd. Als uitgangspunt d.m.v. een business- en/of investeringsplan met reële en toetsbare ratio's, aannames en verwachtingen t.a.v. de (nabije) toekomst. Deze uitleg heeft mede ten doel de verwachte continuïteit van de aanwending van het vermogen te kunnen beoordelen. Hierbij is ook van belang dat (een zekere mate van) zekerheid wordt

verkregen dat het aan te wenden vermogen ook daadwerkelijk beschikbaar is en wat de herkomst van het vermogen is.

***Vorbereitung door betaaldvoetbalorganisatie in relatie tot 'Know Your Owner (KYO)'*-principe**

Vragen die door de betaaldvoetbalorganisatie in ieder geval moeten worden beantwoord zijn:

- a. Is de identiteit van de (beoogd) aandeelhouder geverifieerd, en zo ja op welke wijze en wat is de identiteit van de (beoogd) aandeelhouder?
- b. Is de identiteit van de UBO/UCP geverifieerd, en zo ja op welke wijze en wat is de identiteit van de UBO/UCP?
- c. Is inzicht verkregen in de volledige juridische (groeps)structuur van de (beoogd) aandeelhouder en de UBO/UCP naar analogie van licentie-eis L.02 (Juridische (groeps)structuur), en zo ja op welke wijze en welk inzicht is verkregen?
- d. Wie zijn de bestuurders/directeuren en commissarissen/toezichthouders van de entiteiten die zijn opgenomen in de juridische (groeps)structuur?
- e. Is inzicht verkregen in de belangen en activiteiten van de (beoogd) aandeelhouder en de UBO/UCP, en zo ja op welke wijze en welk inzicht is verkregen?
- f. Is de financiële continuïteit en financieringsbehoefte vastgesteld door middel van een business-en/of investeringsplan met reële en toetsbare ratio's, aannames en verwachtingen t.a.v. de (nabije) toekomst, en zo ja op welke wijze is dit vastgesteld?
- g. Is vastgesteld wat de herkomst is van het geld dat voor de aandelen wordt betaald en/of anderszins aan de betaaldvoetbalorganisatie ter beschikking wordt of zal worden gesteld, en zo ja op welke wijze en wat is de herkomst?
- h. Is vastgesteld dat de herkomst van het geld dat voor de aandelen wordt betaald en/of anderszins aan de betaaldvoetbalorganisatie ter beschikking wordt of zal worden gesteld afkomstig is uit legale bronnen, en zo ja op welke wijze is dit vastgesteld?
- i. Is vastgesteld of er sprake is van een politiek prominent persoon² en – indien van toepassing – is inzicht verkregen in de belangen en activiteiten van de politiek prominent persoon, en zo ja op welke wijze en welk inzicht is verkregen?

NB Voor alle onderdelen geldt dat verklaringen van de (beoogd) aandeelhouder verifieerbaar moeten zijn.

3. INTEGRITEITSNORM, DEFINITIE VAN AANDEELHOUDER EN BANK(REKENING)

De vraag is bediscussieerd welke integriteitsnorm(en) gehanteerd moet(en) worden (of kunnen) ten aanzien van ongewenste zeggenschap in betaaldvoetbalorganisatie in de Nederlandse competitie. De

² Zie voor de definitie van politiek prominent persoon (PEP) ex artikel 2 Uitvoeringsbesluit Wwft 2018 (en NL PEP: <https://download.belastingdienst.nl/belastingdienst/docs/prom-pub-funct-def-politiek-prom-pers-tz0181z1fd.pdf>).

uitersten zijn veelal eenvoudig te definiëren, al is het maar aan de hand van bestaande wetgeving zoals het strafrecht en de antiwitwaswetgeving.

Onderdeel van de norm is dat een (beoogd) aandeelhouder of financier bij een betaaldvoetbalorganisatie zal worden geweerd indien door middel van het verstrekken van misleidende informatie de bestaande (nationale) wetgeving en regelgeving alsmede de geldende KNVB regels en processen (als onderdeel van het licentiesysteem betaald voetbal) bij clubovernames zijn omzeild.

INTEGRITEITSNORM

De integriteitsnorm waaraan wordt getoetst betreft het navolgende:

*Een aandeelhouder van een betaaldvoetbalorganisatie mag zijn geld **niet** hebben verdiend (of verdienen) met illegale activiteiten, zoals drugshandel of corruptie en ook mag de financiering³ van de aandeelhouder geen deel uitmaken (of deel hebben uitgemaakt) van een witwastraject.*

Onderhavige norm is niet statisch doch kan (bijvoorbeeld als gevolg van een maatschappelijk debat over aanvaardbaar gedrag) in de toekomst aan verandering onderhevig kan zijn. Alsdan is het aan de bedrijfstak betaald voetbal voorbehouden om de bestaande norm(en) aan te passen. Een betaaldvoetbalorganisatie dient met redelijke mate van zekerheid aan te tonen dat aan de norm is voldaan. Indien er relevante aanwijzingen zijn dat het geïnvesteerde of te investeren vermogen mogelijk (mede) is (of zal worden) verkregen door of verband houdt met illegale activiteiten, dan is niet aan de norm voldaan.

DEFINITIE AANDEELHOUDER

Onder aandeelhouder in de zin van onderhavige richtlijn (hierna te noemen: “**Aandeelhouder**”) wordt verstaan de partij die aan een of meer van de navolgende vereisten voldoet:

- a. die, middellijk of onmiddellijk⁴, in een betaaldvoetbalorganisatie 25% of meer van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigt;
- b. die, middellijk of onmiddellijk, in een betaaldvoetbalorganisatie 25% of meer van de stemrechten in de algemene vergadering kan uitoefenen;
- c. die, middellijk of onmiddellijk, in een betaaldvoetbalorganisatie ten minste een kwart van de bestuurders of van de commissarissen kan benoemen of ontslaan (ook indien alle stemgerechtigden stemmen); indien het getal van het aantal leden van het bestuur of de raad van commissarissen niet door vier deelbaar is, wordt het naastgelegen (hogere) getal dat wel door vier deelbaar is in aanmerking genomen.⁵

Onder Aandeelhouder in de zin van de onderhavige richtlijn wordt daarmee ook verstaan de partij die niet alleen, maar wel samen met een of meer anderen, aan een (of meer) van de onder a., b. of c. genoemde criteria voldoet op grond van een mondelinge of schriftelijke overeenkomst met een of meer andere kapitaalverschaffers, stemgerechtigden of personen dan wel entiteiten die een financieel belang hebben bij de betaaldvoetbalorganisatie.

³ Met financiering wordt in dezen zowel bedoeld de financiering van de aandelen in de betaaldvoetbalorganisatie bedoeld als ook de (beoogde) financiering van de betaaldvoetbalorganisatie.

⁴ Met de termen “middellijk of onmiddellijk” wordt altijd bedoeld: rechtstreeks of via een door de bewuste partij beheerste entiteit. Onder het middellijk verkrijgen van aandelen worden mede verstaan het cumuleren van zeggenschap door middel van groepsstructuren waartoe de betreffende partij behoort en/of het aangaan of bestaan van een aandeelhoudersovereenkomst waarin afspraken zijn gemaakt omtrent de uitoefening van het stemrecht, en wel voor de nominale waarde van het (middellijk dan wel onmiddellijk) aandelenbezit van de bij de desbetreffende overeenkomst betrokken middellijk of onmiddellijk Aandeelhouders.

⁵ Dit betekent a) bij 1-3 leden afronden naar 1, b) bij 4 leden = 1 en c) bij 5-8 leden = 2, etc.

Deze richtlijn en daarmee de regeling met betrekking tot voorafgaande goedkeuring in geval van een (beoogde) wijziging van zeggenschap:

- a. is ook van toepassing op zittende Aandeelhouders die hun belang door een transactie willen vergroten. Deze zittende Aandeelhouders moeten worden getoetst op het moment dat zij hun belang door een transactie willen vergroten. Bij deze toetsing zal alsdan de nadruk liggen op het toetsen van de nieuwe (geldstro(o)m(en). Hierbij zal, indien zulks naar oordeel van de licentiecommissie op dat moment opportuun wordt geacht, een vereenvoudigde procedure kunnen gelden op het moment dat er geen wezenlijke wijzigingen hebben plaatsgevonden ten opzichte van het moment van een eerdere goedkeuring door de licentiecommissie en er geen sprake is van informatie die aanleiding geeft tot een verscherpt onderzoek (zie hoofdstuk 4 van deze richtlijn);
- b. is niet van toepassing op het moment dat het belang van een zittende Aandeelhouder (25% of meer) door een transactie of verwatering van aandelen, verkleint (ongeacht of het belang hierbij 25% of meer blijft);
- c. geldt ook ingeval van een overname van stemrechtloze aandelen.

BANK(REKENING)

Een voorwaarde voor de goedkeuring door de licentiecommissie voor een wijziging van de zeggenschap in een betaaldvoetbalorganisatie is dat Aandeelhouders betalingen aan betaaldvoetbalorganisaties uitsluitend (zullen gaan) verrichten via één of meer bankrekeningen die worden aangehouden bij banken die onder toezicht staan van de Europese Centrale Bank of de nationale toezichthouders in de EER⁶.

4. TOETSINGSPROCES

Uitgangspunt

Als uitgangspunt geldt dat de betaaldvoetbalorganisatie moet aantonen wie de (beoogd) Aandeelhouder is en waar zijn vermogen vandaan komt en wel op een zodanige wijze dat dit toetsbaar is. Het is niet zo dat de licentiecommissie zelf moet gaan uitzoeken of de (beoogd) Aandeelhouder niet ergens bij criminaliteit betrokken is, maar omgekeerd: de licentiecommissie toetst, met inachtneming van toepasselijke (inter)nationale wet- en regelgeving⁷, de samenhang, consistentie en plausibiliteit van de door de betaaldvoetbalorganisatie aangeleverde informatie.

Medewerking

Van de betaaldvoetbalorganisatie wordt verwacht dat zij gedurende de behandeling van het verzoek gevraagd en ongevraagd alle medewerking verleent aan het door de licentiecommissie in te stellen onderzoek.

Eigen verplichting

⁶ De Nederlandsche Bank (DNB) is de nationale toezichthouder in Nederland.

⁷ Dit betekent dat een verzoek tot wijziging van zeggenschap ook kan worden afgekeurd ondanks dat er geen sprake is van een beoogd aandeelhouder die zijn geld heeft verdiend of verdient met illegale activiteiten en ondanks dat er geen sprake is van een financiering van de aandeelhouder die deel uitmaakt (of heeft gemaakt) van een witwastraject. Dit kan bijvoorbeeld maar niet uitsluitend het geval zijn bij toepasselijke sanctiewet- en regelgeving als gevolg waarvan aandelen niet mogen worden overgedragen van en/of naar gesanctioneerde personen en/of entiteiten. In dit geval zal niet alleen de beoogde aandeelhouder in de beoordeling van het verzoek tot wijziging van zeggenschap worden betrokken, maar ook de zittende aandeelhouder.

Uit het toepasselijk regelgevend kader en de aansluiting die is gezocht bij het KYC-principe volgt dat op zowel de betaaldvoetbalorganisatie als de licentiecommissie een eigen verplichting rust waarbij onderzoeken van derde partijen vanzelfsprekend enig comfort kunnen geven, doch de betaaldvoetbalorganisatie en de licentiecommissie niet ontslaan van de eigen verplichting. Het gehele stelsel van het anti-witwassen is juist gebaseerd op het sluiten van de netten, op het feit dat iedere betalende bank, iedere ontvangende bank, iedere notaris, en iedere andere instelling zelf een eigen toets verricht, gebaseerd op de eigen risico-inschatting en dat zodoende witwassen en terrorisme financiering worden voorkomen.

Van de licentiecommissie wordt hierbij, afhankelijk van een risicobeoordeling, een bepaalde mate van onderzoeksactiviteiten verlangd, maar in de kern blijft dat een verificatie van door de betaaldvoetbalorganisatie aangeleverde gegevens. Grond hiervoor is dat het niet reëel is om de licentiecommissie (wereldwijd) te laten speuren naar de belangen van een (beoogd) Aandeelhouder en de herkomst van zijn middelen, terwijl degene die de waarheid kent (in casu de (beoogd) Aandeelhouder) die eenvoudig zou moeten kunnen aanleveren.

Kern van het toetsingsproces

De kern van het toetsingsproces wordt alsdan dat de (beoogd) Aandeelhouder moet aantonen wie hij is, welke belangen hij heeft, waar het geld vandaan komt en hoe dat aangewend gaat worden. De betaaldvoetbalorganisatie doet dit met behulp van één van de door de KNVB geselecteerde externe gespecialiseerde partijen. Hierbij geldt dat de betaaldvoetbalorganisatie met een redelijke mate van zekerheid dient aan te tonen dat het bedoelde vermogen niet afkomstig is uit of verband houdt met illegale activiteiten waarbij de betaaldvoetbalorganisatie ten genoegen van de licentiecommissie toetsbaar dient aan te tonen dat de betaaldvoetbalorganisatie een adequaat onderzoek naar (onder meer) de herkomst van het geïnvesteerde of te investeren vermogen heeft uitgevoerd, ten einde aan de op haar rustende bewijslast ter zake hiervan te (kunnen) voldoen.

De beoordeling van de vraag of een activiteit legaal is of niet, moet worden beantwoord aan de hand van zowel het normenkader dat wordt gehanteerd in het land waar de onderhavige economische activiteiten worden ontplooid, alsmede het normenkader dat in Nederland geldt indien die activiteiten in Nederland zouden worden of zijn ontplooid. Hiertoe behoren ook de in Nederland algemeen aanvaarde normen die door internationale organisaties worden vastgesteld. Hieronder vallen onder meer corruptie, afpersing, fraude, witwassen, belastingontduiking, bedrog, misleiding of overtreding van specifieke handelsverboden. Hierbij geldt dat de beoordeling en het onderzoek zich niet enkel dient te beperken tot de herkomst van het (te investeren) vermogen van de (beoogd) Aandeelhouder en UBO/UCP. Uit de bewoordingen van deze richtlijn volgt dat onderzocht dient te worden of het vermogen afkomstig is uit legale economische activiteiten. In het kader van de integriteitsnorm waaraan getoetst moet worden geldt hierbij dat afhankelijk van de wijze waarop de (beoogd) Aandeelhouder en UBO/UCP inkomsten heeft gegenereerd, deze inkomsten bij het onderzoek en de beoordeling daarvan dienen te worden betrokken.

Het toetsingsproces is variabel ingeregeld, naar analogie van het 'vereenvoudigde cliëntonderzoek' en het 'verscherpte cliëntonderzoek' zoals gebruikelijk in de financiële sector en ziet er op hoofdlijnen als volgt uit:

Fase 1:

1. De betaaldvoetbalorganisatie informeert de licentiecommissie over voorgenomen (of zonder voorafgaande goedkeuring van de licentiecommissie plaatsgevonden) wijzigingen van middellijk of onmiddellijk eigendomsverhoudingen en/of zeggenschapsrechten.
2. Indien daarbij blijkt dat een partij zeggenschapsrechten in de betaaldvoetbalorganisatie (licentiehouder en/of (indien van toepassing) BVA-entiteit) wil verkrijgen overeenkomstig de definitie van Aandeelhouder die is omschreven in hoofdstuk 2 van onderhavige richtlijn, (of zonder goedkeuring van de licentiecommissie heeft verkregen), stuurt de licentiecommissie een verzoek tot aanleveren van relevante informatie. Deze relevante informatie wordt door de betaaldvoetbalorganisatie met behulp van één van de door de KNVB geselecteerde externe partijen, die gespecialiseerd zijn in dergelijke compliance processen, verzameld en vervolgens aangeleverd bij de licentiecommissie. De partij die de betaaldvoetbalorganisatie ondersteunt bij het verzamelen en aanleveren van de relevante informatie dient onafhankelijk en objectief te zijn en dient dit ook als zodanig (schriftelijk) te verklaren aan de licentiecommissie. Een overzicht van informatie die in ieder geval door de betaaldvoetbalorganisatie verstrekt moet worden, is opgenomen in **Bijlage 1**.

Fase 2:

3. De door de betaaldvoetbalorganisatie aangeleverde informatie wordt in opdracht van de licentiecommissie ontvangen en beoordeeld door medewerkers van het bureau licentiezaken betaald voetbal, op volledigheid en compleetheid. Zodra de aangeleverde informatie naar het oordeel van de medewerkers van het bureau licentiezaken betaald voetbal (voldoende) volledig is om de licentiecommissie in staat te stellen tot een (eerste) beoordeling, wordt de aangeleverde informatie vanuit het bureau licentiezaken betaald voetbal doorgeleid naar de licentiecommissie, teneinde de aangeleverde informatie te kunnen bespreken op een vergadering van de licentiecommissie. Na ontvangst van deze informatie en bespreking ter vergadering, zal de licentiecommissie in beginsel ten minste 4 weken de gelegenheid hebben alvorens terugkoppeling te geven aan de betaaldvoetbalorganisatie. Indien er naar oordeel van de licentiecommissie vervolgens sprake is van een noodzaak tot een nadere inhoudelijke beoordeling (omdat de informatie afwijkt van de standaard), zal hierbij gebruik worden gemaakt van externe ondersteuning.
4. De licentiecommissie kan (vervolgens) nadere vragen (doen) stellen aan de betaaldvoetbalorganisatie dan wel, indien zulks naar oordeel van de licentiecommissie op dat moment opportuun wordt geacht, een gesprek aangaan met (vertegenwoordigers van) de betaaldvoetbalorganisatie. Van dit gesprek wordt alsdan een verslag gemaakt dat aan de betaaldvoetbalorganisatie ter accordering wordt voorgelegd.

Fase 3:

5. Vervolgens heeft de licentiecommissie verschillende opties:
 - I. De licentiecommissie is van mening dat zij toereikende informatie heeft gekregen van de betaaldvoetbalorganisatie, zodat zij kan overgaan tot het nemen van een besluit:

- a. de licentiecommissie kan op basis van de ingediende informatie besluiten goedkeuring te verlenen voor de (beoogde) wijziging van zeggenschap, al dan niet onder oplegging van een of meer nadere verplichtingen;
 - b. de licentiecommissie kan op basis van de ingediende informatie besluiten géén goedkeuring te verlenen aan de (beoogde) wijziging van zeggenschap;
- II. Indien de betaaldvoetbalorganisatie niet in staat is de informatie die ingevolge deze richtlijn moet worden overgelegd tijdig te verstrekken of anderszins in gebreke blijft om medewerking te verlenen aan het onderzoek, zal de licentiecommissie besluiten het verzoek om goedkeuring niet verder in behandeling te nemen. De licentiecommissie zal hier niet eerder toe overgaan dan nadat
- a. de betaaldvoetbalorganisatie op de onvolledigheid of onvoldoende medewerking is gewezen;
 - b. een laatste termijn is gesteld waarbinnen de betaaldvoetbalorganisatie die tekortkoming alsnog kan herstellen; en
 - c. de betaaldvoetbalorganisatie is medegedeeld dat als dat herstel niet binnen de gestelde termijn heeft plaatsgevonden, het verzoek niet verder in behandeling wordt genomen.

Een nieuw verzoek zal vervolgens pas in behandeling kunnen worden genomen als de onvolledigheid is weggenomen.

- III. De ontvangen informatie en daaropvolgende analyse heeft nog geen toereikende informatie opgeleverd. Dit zou bijvoorbeeld zo kunnen zijn in geval van:
- a. inconsistentie tussen, of onduidelijkheden in, aangeleverde documenten;
 - b. betrokkenheid van vennootschappen in jurisdicties die gekenmerkt worden door beperkte transparantie in het handelsregister ('offshore');
 - c. onduidelijke, of ontoereikende informatie over belangen en activiteiten van de (beoogd) Aandeelhouder en verbonden partijen;
 - d. onduidelijke, of ontoereikende onderbouwing van de herkomst van het vermogen;
 - e. ontbrekende of ontoereikende uitleg met betrekking tot de ratio's en aannames achter de beoogde investering en aanwending daarvan door de betaaldvoetbalorganisatie;
 - f. verkregen informatie die nadere vragen van materieel belang oproept;
 - g. betrokkenheid van een (familie)lid van een politiek prominent persoon;
 - h. ontbrekende gecontroleerde (goedkeurende verklaring) jaarrekeningen (zie bijlage 1), bijvoorbeeld omdat de betreffende entiteit (nog) niet controleplichtig is;
 - i. een investeringsfonds waarin meerdere aandeelhouders/investeerders deelnemen.

In dit geval kan de licentiecommissie een verscherpt onderzoek instellen⁸.

⁸ De (verplichte) betrokkenheid van een externe gespecialiseerde partij (zie 'kern van het toetsingsproces' en 'fase 1') kan niet voorkomen dat de licentiecommissie een verscherpt onderzoek instelt indien zij dit noodzakelijk acht.

Gezien de doelstelling van deze richtlijn, de daarmee gezochte aansluiting bij het KYC-principe uit het financiële recht en de wijze waarop daaraan invulling is gegeven, alsmede de aan de licentiecommissie toegekende functie, komt aan de licentiecommissie ten aanzien van het verlangen en/of instellen van een verscherpt onderzoek een ruime discretionaire bevoegdheid toe.

Bij het instellen van een verscherpt onderzoek kunnen, bijvoorbeeld doch niet uitsluitend, de volgende stappen worden gezet en kan de licentiecommissie eventueel externe ondersteuning inroepen:

- a. De verkregen informatie wordt in detail geanalyseerd, aan de hand waarvan expliciet wordt beschreven op welke punten de informatie door of namens de licentiecommissie inconsistent, ontoereikend dan wel onvoldoende verifieerbaar wordt geacht. Deze analyse wordt, voorzien van nadere vragen, aan de betaaldvoetbalorganisatie ter beantwoording gestuurd.
- b. De betaaldvoetbalorganisatie en de (beoogd) Aandeelhouder krijgen 14 dagen de tijd om op de nadere vragen die door of namens de licentiecommissie zijn gesteld, antwoord te geven, hetzij door uitleg, hetzij door het aanleveren van stukken. Zij hebben daarbij het recht om mondeling toelichting te geven ('hoor').
- c. Door of namens de licentiecommissie vindt een verifiërend onderzoek van de nader aangeleverde informatie plaats, op basis van open bronnen en/of verificatie bij derden.
- d. Door of namens de licentiecommissie wordt een verslag (rapport) opgesteld waarin de bevindingen van de toetsing worden weergegeven. Dit verslag bevat de door de betaaldvoetbalorganisatie en beoogd Aandeelhouder aangeleverde informatie en geeft weer in welke mate kon worden vastgesteld of deze informatie volledig en consistent is, geverifieerd kon worden en een toereikend antwoord geeft op:
 - i. de identiteit van de (beoogd) Aandeelhouder;
 - ii. de herkomst van het vermogen van de (beoogd) Aandeelhouder; en
 - iii. aanwending (en aanwezigheid) van het vermogen.
- e. Alvorens het verslag wordt vastgesteld, krijgen de betaaldvoetbalorganisatie en de (beoogd) Aandeelhouder de gelegenheid om eventuele feitelijke onjuistheden in het verslag te corrigeren of nadere context te bieden ('wederhoor').
- f. Op basis van het verslag en onderliggende documentatie neemt de licentiecommissie een besluit overeenkomstig het hiervoor onder I. en II. bepaalde.

Doorlooptijd

De doorlooptijd van de toetsing is sterk afhankelijk van de inhoud van de gevraagde informatie en de snelheid en kwaliteit waarmee die wordt aangeleverd en de beschikbaarheid van de (vertegenwoordigers van de) betaaldvoetbalorganisatie en de (beoogd) Aandeelhouder. Ter waarborging van de zorgvuldigheid zal voor een verscherpt onderzoek rekening gehouden moeten worden met een doorlooptijd van ten minste 8 weken.

Afkeuring

Het is mogelijk dat een Aandeelhouder, voorafgaand aan het besluit van de licentiecommissie inzake het verzoek tot wijziging van zeggenschap, de betaaldvoetbalorganisatie financiert in de vorm van vreemd vermogen, al dan niet met de intentie om na goedkeuring van het verzoek tot wijziging van zeggenschap dit vreemd vermogen om te zetten in eigen vermogen. Ten aanzien van deze financiering geldt dezelfde integriteitsnorm als voor de wijziging in zeggenschap (in de zin van de Richtlijn wijziging zeggenschap). Indien een Aandeelhouder voorafgaand aan het besluit van de licentiecommissie inzake het verzoek tot wijziging van zeggenschap de betaaldvoetbalorganisatie financiert in de vorm van vreemd vermogen en de licentiecommissie vervolgens het verzoek tot wijziging van zeggenschap afkeurt omdat niet wordt voldaan aan de integriteitsnorm, kunnen sancties worden opgelegd daar de financiering in strijd is met de integriteitsnorm. Immers, een uitgangspunt van de onderhavige richtlijn is het beschermen van de bedrijfstak betaald voetbal tegen onwenselijke situaties op de gebieden van integriteit en continuïteit. Zo kan (ook) het vreemd vermogen verdiend zijn met illegale activiteiten en/of kan de financiering in de vorm van vreemd vermogen onderdeel uitmaken van een witwastraject.

Beroep

Tegen de besluiten van de licentiecommissie als genoemd hiervoor onder I. en II. staat beroep open bij de beroepscommissie licentiezaken betaald voetbal, zulks met inachtneming van het bepaalde in het Licentiereglement.

Tegen het instellen van een verscherpt onderzoek als genoemd hiervoor onder III. staat geen beroep open aangezien er alsdan geen sprake is van een besluit in de zin van artikel 12 lid 1 van het Licentiereglement. Bij het instellen van een verscherpt onderzoek wordt door de licentiecommissie gebruik gemaakt van het recht om te doen controleren of aan de licentievoorwaarden en overige verplichtingen voortvloeiend uit of verband houdend met het Licentiereglement wordt voldaan (artikel 7 lid 4 van het Licentiereglement) om een besluit te kunnen nemen als genoemd hiervoor onder I. en II.

SLOTBEPALING

Deze Richtlijn wijziging zeggenschap is vastgesteld en in werking getreden met ingang van 1 januari 2024.

Bijlage 1 – Informatie die in ieder geval door de betaaldvoetbalorganisatie verstrekt moet worden

Identiteit, belangen en activiteiten (beoogd) Aandeelhouder

- alle documentatie omtrent de voorgenomen overdracht of plaatsing van aandelen (concept overeenkomsten en notariële akte) met inbegrip van de eventuele afspraken (al dan niet onder voorbehoud) tussen de betaaldvoetbalorganisatie en de (beoogd) Aandeelhouder;
- een overzicht van de beoogde juridische (groeps)structuur van de betaaldvoetbalorganisatie, gepresenteerd als organisatieschema, waarin duidelijk wordt welke positie de (beoogd) Aandeelhouder zal innemen;
- een overzicht van de volledige juridische structuur van de (beoogd) Aandeelhouder, gepresenteerd als organisatieschema, waarin alle met de Aandeelhouder verbonden partijen inclusief deelnemingen zijn weergegeven en inclusief een weergave van de UCP/UBO('s);
- een recent uittreksel uit het (buitenlandse) handelsregister en kopieën van statuten van de (beoogd) Aandeelhouder alsook van alle verbonden partijen en deelnemingen, waaruit blijkt waar deze entiteiten geregistreerd zijn, en wie aandeelhouders, bestuurders en UBO('s) zijn;
- curriculum vitae, kopie identiteitsbewijs van de UBO('s);
- de positieve verklaringen omtrent het gedrag (VoG) zoals vereist overeenkomstig het bepaalde in de Richtlijn waarborgen onafhankelijkheid en continuïteit licentiehouder;
- de schriftelijke verklaringen zoals vereist overeenkomstig het bepaalde in de Richtlijn waarborgen onafhankelijkheid en continuïteit licentiehouder, betreffende dat de desbetreffende (rechts)persoon nimmer (i) vanwege het plegen van een misdrijf is veroordeeld tot een gevangenisstraf, een vrijheidsontnemende maatregel, het verrichten van onbetaalde arbeid ten algemene nutte of een taakstraf, een onvoorwaardelijke geldboete opgelegd heeft gekregen, een transactieaanbod heeft aanvaard en/of een strafbeschikking opgelegd heeft gekregen; (ii) ten tijde van het afgeven van de verklaring niet vanwege het plegen van een misdrijf is onderworpen aan strafvervolging; en (iii) nooit verantwoordelijk is geweest voor één van de volgende categorieën handelingen zoals bedoeld in artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag van 1951: een misdrijf tegen de vrede, een oorlogsmisdrijf, een misdrijf tegen de menselijkheid, een ernstig niet-politiek misdrijf (bijvoorbeeld moord of terrorisme), of handelingen in strijd met de doelstellingen en beginselen van de Verenigde Naties (bijvoorbeeld terroristische handelingen);
- een verklaring in hoeverre de (beoogd) Aandeelhouder of de aan de Aandeelhouder gelieerde partijen of personen direct of indirect als aandeelhouder, bestuurder, commissaris of uit hoofde van een daarmee vergelijkbare functie is verbonden aan een andere Nederlandse BVO die lid is van een bij de UEFA aangesloten bond;
- een overzicht en beschrijving van alle deelnemingen, investeringen of andere economische activiteiten en belangen van de (beoogd) Aandeelhouder en UCP/UBO('s);
- een verklaring van de (beoogd) Aandeelhouder omtrent de redenen voor de acquisitie en zijn plannen met de betaaldvoetbalorganisatie;

- eventuele overeenkomsten van de (beoogd) Aandeelhouder met andere (middellijke of onmiddellijke) aandeelhouders van de betaaldvoetbalorganisatie, dan wel een verklaring dat dergelijke overeenkomsten niet bestaan en er geen voornemen is tot het aangaan daarvan.

Herkomst van het vermogen

- Kopie van de bankafschriften alsmede financieringsafspraken met betrekking tot de transacties waarmee aandelen worden gekocht dan wel genomen en/of financieringen zijn verstrekt en waaruit blijkt door welke partij, vanaf welke bankrekening financiering is, of zal worden, verzorgd;
- Jaarrekeningen van de laatste drie boekjaren van de (beoogd) Aandeelhouder, inclusief (goedkeurende) controleverklaring/managementletter van de accountant;
- Verklaring van de (beoogd) Aandeelhouder omtrent de herkomst van het vermogen met een uitleg op welke wijze het vermogen is verkregen;
- Indien jaarrekeningen ontbreken: andere met de jaarrekening en/of goedkeurende accountantsverklaring gelijkwaardige financiële informatie waaruit de herkomst van het vermogen valt te herleiden, bijvoorbeeld (niet limitatief): belastingaangiftes, dividendbesluiten, financiële administraties, overeenkomsten.

Aanwending (en aanwezigheid) van het vermogen⁹

- Een ((mondelinge) toelichting op een) investeringsplan van de (beoogd) Aandeelhouder (met daarin de ratio's, aannames en verwachtingen ten aanzien van de (nabije) toekomst, op basis waarvan de investering in de BVO wordt gedaan, en hoe zich dit verhoudt tot de normale bedrijfsuitoefening van de (beoogd) Aandeelhouder);
- Indien sprake is van (eventuele) extra financiering door de (beoogd) Aandeelhouder, een businessplan van de betaaldvoetbalorganisatie waaruit blijkt op welke wijze de (eventuele) extra financiering zal worden aangewend.

⁹ In geval er sprake zal zijn van toezeggingen in de vorm van agio stortingen en/of andere financiële toezeggingen vanuit de nieuwe Aandeelhouder, de uiteindelijk zeggenschap uitoefende partij, en de entiteiten hiertussen, ten tijde van de emissie of overdracht van aandelen dan wel daarna, is het een betaaldvoetbalorganisatie niet toegestaan om met deze toezegging begrotingstechnisch of anderszins rekening te houden, tenzij genoegzaam aan de licentiecommissie is aangetoond dat het betreffende bedrag onherroepelijk en onvoorwaardelijk ter beschikking van de betaaldvoetbalorganisatie staat en op eerste verzoek van de betaaldvoetbalorganisatie en/of de KNVB daadwerkelijk aan de licentiehouder ter beschikking wordt gesteld. De UBO/UCP en de betaaldvoetbalorganisatie moeten dit aantonen met overeenkomsten die onherroepelijk, schriftelijk en getekend zijn en jegens de licentiecommissie moet genoegzaam worden aangetoond dat de bedragen daadwerkelijk beschikbaar en op eerste verzoek inbaar zijn, bijvoorbeeld door middel van een bankgarantie (bij een bank onder toezicht staan van de Europese Centrale Bank of de nationale toezichthouders in de EER) of door de storting van gelden op een escrow-rekening of notariële derdengeldenrekening met vergelijkbare voorwaarden.